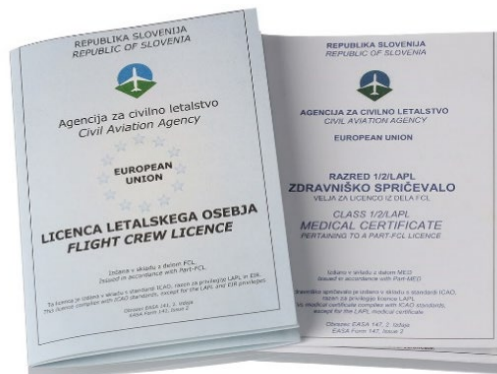

LICENCE EASA FCL

Licence, izdane v skladu z Evropskimi predpisi, so izdane v skladu z Uredbo (EU) št. 1178/2011 (del FCL) in se delijo na zasebne oziroma športne licence (LAPL, PPL, SPL, BPL) in poklicne licence (CPL, ATPL, MPL).

Na splošno je za izdajo licence treba izpolnjevati pet ključnih zahtev, in sicer:

1 Zdravniški pregled

Zdravniški pregled 1. razreda se običajno zahteva za poklicne pilote, medtem ko se za športne pilote zahteva zdravniško spričevalo 2. razreda (oziroma LAPL za licence LAPL).

Zdravstveni standardi, ki jih mora izpolnjevati pilot, so predpisani z delom MED (Priloga 4 Uredbe (EU) št. 1178/2011).

Priporočamo, da opravite zdravniški pregled pred pričetkom praktičnega usposabljanja, obvezno pa pred prvim samostojnim letom.

Če zaradi katerega koli razloga ne izpolnujete pogojev za podaljšanje ali obnovo zdravniškega spričevala, izgubite pravico do izvajanja privilegijev pilotske licence.

RAZREDI ZDRAVNIŠKIH SPRIČEVAL

Licenca/dovoljenje	LAPL	Razred 2	Razred 1	Razred 3	Drugo strokovno osebje	Voznik kat. B
LAPL	✓	✓	✓			
SPL		✓	✓			
BPL		✓	✓			
PPL		✓	✓			
CPL			✓			
ATPL			✓			
ULN	✓	✓	✓			✓
Jadralna padala in jadralni zmaji						✓
Letalski dispečerji					✓	
Kontrolorji zračnega prometa				✓		
Padalci	✓ z EKG					

VELJAVNOST ZDRAVNIŠKIH SPRIČEVAL

Zdravniško spričevalo	Veljavnost	Opombe
Razred LAPL	60 mesecev	Dokler imetnik licence ne doseže starosti 40 let.
	24 mesecev	Ko imetnik licence dopolni starost 40 let.
Razred 2	60 mesecev	Dokler imetnik licence ne doseže starosti 40 let. Zdravniško spričevalo, izdano preden kandidat doseže 40 let, preneha veljati ko imetnik licence doseže starost 42 let.
	24 mesecev	Med starostjo 40 in 50 let.
	12 mesecev	Ko imetnik licence dopolni starost 50 let.
Razred 1	12 mesecev	/
	6 mesecev	Za imetnike licenc, ki izvajajo potniške lete v komercialnem zračnem prometu z enopilotskimi letali in so dopolnili starost 40 let ali so dopolnili 60 let.
Razred 3	24 mesecev	Dokler imetnik licence ne doseže starosti 40 let.
	12 mesecev	Ko imetnik licence dopolni starost 40 let.

2 Teoretično usposabljanje in preverjanje

Usposabljanje za licence FCL zagotavljajo odobrene organizacije za usposabljanje (ATO), katerih delovanje nadzira CAA.

ATO kandidata po uspešno opravljenem teoretičnem usposabljanju in internem preverjanju prijavi na teoretični izpit na CAA.

Število izpitnih vprašanj in predmetov je odvisno od kategorije licence, ki jo želite pridobiti (npr. za športne pilote morate uspešno opraviti izpite iz 9 predmetov, za ATPL pa na primer 14 predmetov).

Bazo vprašanj za poklicne licence (CPL, ATPL) oblikuje EASA (ECQB), za športne pilote pa nacionalna CAA. Težavnost vprašanj je odvisna od privilegijev, ki jih licenca omogoča.

3 Praktično usposabljanje za letenje

Del FCL za vsako posamezno licenco določa minimalne pogoje za pričetek usposabljanja in se razlikujejo od licence do licence.

Minimalna starost za določeno licenco:

Za pričetek usposabljanja in prvi samostojni let - 16 let

Za pridobitev licence LAPL ali PPL – 17 let

Za pridobitev licence CPL – 18 let

Za pridobitev licence ATPL – 21 let

4 Preverjanje praktične usposobljenosti

Po predlogu vodje usposabljanja, da ste usvojili dovolj znanja in da izpolnujete pogoje za opravljanje preverjanja usposobljenosti, morate za izdajo licence uspešno opraviti preverjanje usposobljenosti z izpraševalcem letenja (Flight examiner). Evidenca o usposabljanju mora biti na voljo izpraševalcu v vpogled.

Preverjanje praktične usposobljenosti morate opraviti v obdobju veljavnosti potrdila o opravljenem teoretičnem izpitu. Veljavnost potrdila se razlikuje od licence do licence (npr. za PPL velja 24 mesecev, za CPL (in IR) 36 mesecev, za ATPL sedem let od zadnje veljavnosti ratinga za instrumentalno letenje (IR)).

5 Znanje jezika in letalske frazeologije

Licenca FCL mora vsebovati zaznamek o znanju jezika (t. i. language proficiency).

V zaznamku se navedejo **jezik, stopnja znanja** in **datum veljavnosti**.

Razen za pilote, ki so dokazali znanje jezika na **strokovni (L6)** ravni, se zaznamek o znanju jezika znova oceni na:

- **4 leta**, če je dokazana raven **uporabniška (L4)**, ali
- **6 let**, če je dokazana raven **napredna (L5)**.

Slovenskim državljanom oziroma osebam, katerih materni jezik je slovenščina, se v licenco vpiše znanje slovenskega jezika na 6. stopnji. Če želite leteti v tujini, leteti po pravilih instrumentalnega letenja ali poklicno opravljati delo pilota, morate imeti vpisano tudi najmanj operativno 4. stopnjo znanja angleškega jezika.

Poleg znanja jezika je potreben tudi zaznamek o znanju frazeologije v jeziku, v katerem izvajate letalske komunikacije. Letalska frazeologija oziroma R/T v angleškem jeziku je predpogoj za zaznamek o znanju jezika v angleškem jeziku.

Preverjanje znanja jezika za pridobitev ustrezne stopnje in letalske frazeologije izvaja CAA.

Pri izvajanju privilegijev iz licence ima pilot vedno pri se bi veljavno licenco in **veljavno zdravniško spričevalo**.

KAKO DO LICENCE POKLICNEGA/PROMETNEGA PILOTA?

Ko zaključimo šolanje za PPL licenco, je priporočljivo najprej opraviti še zdravniški pregled za 1 razred, v kolikor se odločimo za nadaljevanje pilotske kariere v poklicni smeri.

Sledi faza nabiranja naleta (hour building), saj je za vstopni pogoj za šolanje za licenco poklicnega pilota CPL(A) minimalno 200 ur skupnega naleta (total time). V tem obdobju se navadno opravi tudi teoretične izpite iz 14-tih ATPL predmetov, saj je ATPL teorija predpogoj za začetek šolanja za rating za instrumentalno letenje (IR – instrument rating). Predpogoj za IR je tudi v PPL licenco vpisan rating za nočno letenje (NR – night rating).

V času nabiranja naleta je priporočljivo leteti na način, ki nam zagotovi da razširimo svojo paleto izkušenj v letenju. Letenje z inštruktorjem/izkušenim pilotom na bolj oddaljena letališča, letenje v goratem območju, skupinsko letenje itd.

Ko imamo opravljeno ATPL teorijo in NR lahko začnemo s šolanjem za rating za instrumentalno letenje (IR – instrument rating), v obsegu minimalno 50 ur. Temu navadno sledi šolanje za rating za večmotorna letala (MER – multi engine rating), v obsegu minimalno 6 ur. Ko imamo v licenco vpisan ME/IR rating pa navadno opravimo še šolanje za poklicno licenco CPL (A), v obsegu minimalno 15 ur (če nimamo IR ratinga traja usposabljanje za CPL minimalno 25 ur.)

Temu sledita še tečaja za MCC/JOC, ki se osredotočata na delo v veččlanskih posadkah ter na letenje z reaktivnimi letali (MCC - Multi-Crew Cooperation, JOC - Jet Orientation Course), ki se navadno opravi na simulatorjih v tujini ter tečaj UPRT za Preprečevanje neobičajnega leta (UPRT - Upset Prevention and Recovery Training).

